

הכינרת – מאגר מי השתייה של ארץ ישראל

על-פי "יתד שלנו", אדר תשס"ד, גיליון 758

הכינרת – אגם שצבעו כחול וצורתו כצורת הכינור. יש המקשרים את שמה לצורתה. ואכן, בתצלום אוויר היא נראית ככינור. אחרים אומרים שקולם של גלי הכינרת כקולו הערב של הכינור. לפי הסבר אחר, הכינרת נקראת כך משום שפרותיהם של העצים הגדלים בסביבתה, מתוקים כפרי עץ הפֶּנְרָה.

5 הכינרת היא יָמָה של מים מתוקים. מִימָהּ מְגִיעִים מנהר הירדן, משיטפונות וממעיינות בסביבה.

אנו מכירים את הכינרת כאתר תיירות ונופש. יש בכינרת משהו המושך אליו המוני מטיילים. אולי זה תענוג הרחיצה במים מתוקים ביום קיץ חם, ומי לא מכיר את התחושה הנעימה בעת הירידה בכביש המוביל לטבריה, כשלפתע נפרש ממול האגם הכחול במלוא הדרו? 10

אך עיקר חשיבותה של הכינרת הוא בהיותה מֶאָגֶר מִי השתייה של המדינה. ישראל מוגבלת במקורות המים שלה. בין מקורות המים העומדים לרשותנו שְׁמֹר מְקוֹם מרכזי לכינרת. הכינרת מְסַפֶּקֶת כשליש מצריכת המים בארץ. היא המֶאָגֶר היחידי בארץ למים מתוקים, שנמצא מעל לפני הקרקע. (יש גם מים מתחת לקרקע, הידועים בשם מִי-תהום.) 15

בשנת תשכ"ד נחנך המוביל הארצי, שבאמצעותו מובָלִים המים מן הכינרת למרכז הארץ ואל דרומה. במוביל הארצי המים זורמים בתעלות פתוחות, במנהרות ובצינורות גדולים מאוד מהכינרת ועד ראש העין. משם הם זורמים למצפה רמון. החומרים המזהמים את האגם הם מי-ביוב, אשפה, סחף המגיע עם מִי הירדן ועוד. לחברת "מקורות", האחראית למשק המים, יש מערכת שמטרתה לנקות את המים ולהביא אותם למצב של צלילות מְרִבִּית. את המים מסננים דרך רשתות מתכת עדינות, ומטהרים אותם באמצעות חומרים כימיים וביולוגיים. 20

כדי שנוכל לשאוב מהכינרת מים מתוקים, המים צריכים להגיע עד לגובה מסוים. את גובה המים מודדים באמצעות לוח עץ המוצב בתוך הכינרת, ועליו מסומנים מספרים במטרים ובסנטימטרים. גובה המים נקרא "מַפְלָס". כמות המים הנמצאת בכינרת משתנה לפי כמויות המים הנכנסות אליה וכמויות המים הנשאבות ממנה. שאיבה רבה מדי תגרום לחדירתם של מים מלוחים, לירידה באיכות המים ולפגיעה בַדְגָה ובצמחייה של הכינרת. במקרים של שאיבה רבה מדי, מפחיתים או עוצרים את שאיבת המים מן הכינרת.